

Vodič kroz ne/prilike u Pančevu

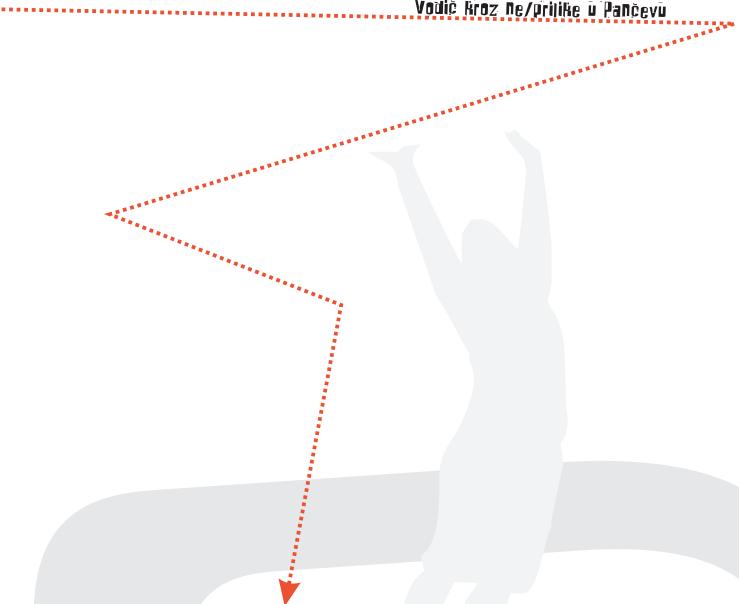
za aktivne i odgovorne
mlade građane i građanke

Izdato uz finansijsku podršku Grada Pančeva i
Kancelarije za mlade, kroz Konkurs za podršku
projektima u cilju realizacije Strategije brige za
mlade Pančeva u 2008. godini.

Dizajn: Gordana Purković, gocapurkovic@gmail.com
Štampa: Anfas-print Pančevo, anfas.print@gmail.com
tiraž: 1000 komada

U PRAVU SI,
ALI TIMAŠ
TI OBAVEZE

Vodič kroz prilike i neprilike u Pančevu, predstavlja putokaz kroz lavirint ostvarivanja jednakih šansi za realizaciju garantovanih prava ali i odgovornosti mlađih, kao i putokaz za odgovorno preuzimanje obaveza, od strane odgovornih za razvoj mlađih.

Vodič obuhvata objašnjenje osnovnih pojmova u oblasti ljudskih prava, aktivizma i učešća mlađih sa kojima se mlađi najčešće susreću. U okviru tih pojmova posebne odeljke zauzimaju saveti i kontakti organizacija i ustanova za rešavanje problema mlađih kada žele da ostvare svoja prava, ali i realizuju svoje obaveze.

Nenad Maletin,
Nevenka Klajić

Sadržaj

U pravu si Ljudska prava	04
Ostvari prava Međunarodne organizacije	05
Biraj i budi biran/a Naša Srbija	09
Učestvuj Tvoj grad	11
Organizuj Građani, komšiju i okolinu	13
Planiraj Porodica i brak	17
Uči Obrazovanje	19
Radi Zaposlenje	24
Volontiraj, aktiviraj se Dobro delo	30
Izvori i korisni linkovi	31

Ljudska prava

To su prava koja su svakom čoveku urođena i koja on/ ona ima i uživa činjenicom da je rođen/a kao ljudsko biće. Osnovno načelo ljudskih prava je da su svi ljudi jednaki, a prava su sadržana u Univerzalnoj deklaraciji o ljudskim pravima (A/RES/217, 10. decembra 1948. u palati Šalot u Parizu).

Ljudska prava su:

- pravo na život
- pravo na slobodu i bezbednost ličnosti
- pravo na slobodu kretanja i izbor mesta boravka
- pravo na imovinu
- pravo na privatnost
- pravo na slobodu veroispovesti i uverenja
- pravo na mirno okupljanje
- pravo na slobodu izražavanja i mišljenja
- pravo na slobodu udruživanja
- pravo na učešće u upravljanju zajednicom

04

Vodič kroz ne/prilike u Pančevu

Međunarodne organizacije

Evropska Unija – EU

nastala je 9. maja 1950. godine. Danas ima 27 članica. Glavni ciljevi EU su da:

- uspostavi evropsko državljanstvo
- osigura slobodu, bezbednost i pravdu svih svojih građana
- promoviše ekonomski i društveni napredak
- istakne ulogu Europe u svetu.

Republika Srbija još uvek nije članica Evropske unije, ali je u fazi pregovora.

www.europa.eu

05

Evropska Unija – EU

postoji još od 1950 godine, a osnovana je u cilju unapređenja demokratije i poštovanja ljudskih prava. Članice SE dužne su da prihvate Evropsku konvenciju o ljudskim pravima. Naša zemlja je članica Saveta Evrope od 3. aprila 2003. godine.

 www.ue.eu.int

Ujedinjene Nacije

Ova međunarodna organizacija osnovana je 1945. godine, sa ciljem zaštite ljudskih prava, očuvanja mira i rešavanja sukoba među državama.

 www.un.org

Organizacija za evropsku bezbednost i saradnju – OSBB

To je najveća međunarodna organizacija, koja se bavi bezbednošću, ljudskim pravima, demokratizacijom, nadgledanjem izbora, slobodom medija i sl. Ova organizacija ima čak 55 zemalja članica.

 www.oebss.org

Evropski sud za ljudska prava

U Srbiji je od 3. januara 2004. godine na snazi Evropska konvencija za zaštitu ljudskih prava, tako da građani naše zemlje mogu da se zaštitu njihovih ljudskih prava obrate ovom sudu, ali tek pošto su iscrpljeni svi domaći pravni lekovi.

 [Vodič kroz ne/prilike u Pančevu](#)

Tvoja Srbija

Ustav

To je najviši pravni akt države, koji sadrži skup pravnih normi kojima se uređuju državne institucije, ustpostavlja politički sistem, socijalno i ekonomsko uređenje države. Donosi ga Narodna skupština i svi drugi zakoni i propisi moraju biti u skladu sa Ustavom.

 www.parlament.sr.gov.yu

Zakoni

Zakone takođe donosi Narodna skupština i oni sadrže opšta pravila kojima se regulišu pravni odnosi u državi. Nešto konkretniji dokumenti od zakona su podzakonski akti, a to su uredbe, pravilnici, odluke, rešenja, zaključci... Njih donosi Vlada ili upravni organi, odnosno organi lokalne samouprave i moraju biti u skladu sa zakonom i Ustavom.

 www.parlament.sr.gov.yu

Narodna skupština

Predstavlja zakonodavnu vlast. Njen zadatak je da donosi sve republičke zakone i propise. Narodnu skupštinu čine 250 izabranih poslanika, koji su izabrani na parlamentarnim izborima i čiji je mandat 4 godine ili kraće.

 www.parlament.sr.gov.yu

Vlada

Predstavlja izvršnu vlast, ona izvršava zakone, donosi pravne akte, predlaže budžet i raspolaže imovinom Republike Srbije. Vlada vodi predsednik Vlade, a za konkretnе oblasti zaduženi su resorni ministri. Vlada bira Narodna skupština, posle parlamentarnih izbora. Mandat Vlade je 4 godine ili kraće, ako se izglosa nepoverenje Vladi, ako Vlada podnese ostavku, izglasavanjem nepoverenja predsedniku Vlade ili njegovom ostavkom.

 www.srbija.gov.rs

Predsednik Republike

To je izvršni organ vlasti i on predlaže Narodnoj skupštini kandidata za predsednika Vlade, predsednike i sudsije Ustavnog suda, ukazom proglašava zakone, predstavlja Republiku Srbiju u međunarodnim odnosima, daje pomilovanja, dodeljuje odlikovanja. Predsednik Republike bira se direktno na izborima.

 www.predsednik.yu

Autonomna Pokrajina Vojvodina

 www.vojvodina.sr.gov.yu

 [Vodič kroz ne/prilike u Pančevu](#)

Aktivno učeće mladih

participacija mladih: podrazumeva prava, sredstva, prostor i mogućnost, a po potrebi i podršku da se učestvuje u donošenju odluka i aktivnostima koje doprinose izgradnji boljeg društva. Grad Pančevo je preuzeo obavezu uključivanja mladih u donošenje odluka usvajanjem Strategije brige o mladima 2007-2012. dodine.

Kancelarija za mlade

predstavlja organizacionu jedinicu Gradske Uprave u kojoj su utvrđene procedure i sistemi kojim sprovodi lokalna politika za mlade (Usvojena Strategija i Aktionski plan za mlade). Komenadžment u Kancelariji predstavlja zajedničko upravljanje procesima i odlukama je

poseban vid aktivnog učešća mlađih koji mlađim ljudima omogućava ravnopravnu poziciju u odnosu na svoje starije partnere u radu na zajedničkim ciljevima.

Njena uloga je da obezbedi okruženje koje omogućava mlađima da se razviju u onakve odrasle osobe kakve su potrebne društvu da bi napredovalo u budućnosti. Kancelarija za mlađe je lokalni servis mlađih građana i građanki, i to je operativno telo u okviru gradske Uprave koje:

- uspostavlja saradnju sa svim relevantnim partnerima i radi na njihovom umrežavanju
- vrši praćenje i vrednovanje rada odgovornih za rad sa mlađima i trošenje sredstava
- komunicira sa mlađima i obezbeđuje učešće mlađih u donošenju odluka
- pruža tehničku, materijalnu i finansijsku podršku omladinskim organizacijama i inicijativama mlađih za realizaciju aktivnosti/projekata mlađih

Gradski konkursi

Grad Pančevo već dugi niz godina dodeljuje sredstva za realizaciju projekata u oblastima: kulture, informisanja, mlađih, NVO, sporta i učeničkih projekata. Ovo je prilika za masovno stvaranje i kreativno izražavanje ideja, inicijativa i načina rešavanja problema. Prati medije i www.pančevo.rs i iskoristi priliku!

Gradska Uprava Pančevo

Sekretarijat za javne službe i socijalna pitanja (II sprat)

✉ Pančevo, Trg kralja Petra I 2-4

☎ 344 422

Neke od osnovnih stvari koje građani ne trebaju činiti svojoj okolini i komšijama svakako je da ne bacaju smeće van kanti, a to se pre svega podrazumeva: nema bacanja kesa kroz prozor!, stop papirićima i pikavcima!... Isto tako važno: ne plijuvati, ne vršiti nuždu, ne parkirati vozila na travnjacima ili na neki drugi način prljati javne površine. Такode: ne lepi plakate na mestima koja nisu pravdیدena za to, ne koristi javne površine za smeštaj robe, ambalaže i sličnih stvari, ne rasipati i ne spaljivati smeće. Onda: ne oštećuj, niti uništavaj javnu imovinu kao što su dečija igrališta, kontejneri, kante za otpatke, klupe, saobraćajni znaci... I ne bacaj žar u kontejnere!

Naravno za kršenje ovih propisa predviđene su novčane kazne. Za ova pitanja nadležan je komunalni inspektor. Osim čistoće bitno je da se poštuje javni red i mir kao i bezbednost građana. U tom smislu zabranjeno je vikanje, izazivanje tuče, bacanje petardi i drugih pirotehničkih sredstava, korišćenje oružja i sl.

Okolina

Jedno od osnovnih ljudskih prava je pravo na zdravu životnu sredinu. Zbog opštег zdravlja treba što više vremena provoditi u prirodi, i istu čuvati i unapređivati. Zakonom je propisana zabrana uništavanja i ugrožavanja flore i faune tj. biljnog i životinjskog sveta, kao i zagađivanje zemljišta, vode i vazduha.

Ljubimci

Ako imaš kućnog ljubimca postaraš se da ne ugrožavaš ostale građane. Po pravilu psi se mogu izvoditi u šetnju samo na povodcu, a neki bi trebali nositi i korpu, što je veoma redak slučaj kod nas. Pas se može puštaš sa povodca samo na određenim zelenim površinama. Gde god da se pas pokaki vlasnik je dužan da za svojim ljubimcem to počisti. Iako ova pravila postoje i za njih su propisane novčane kazne, malo se njih pridržava tih pravila.

Ako životinja povredi nekog, vlasnik je dužan da obavesti o tome veterinarsku inspekciju i po nalogu inspekcije dovede životinju na pregled, a napadnuti ima prava tražiti odštetu od vlasnika u parničnom postupku.

Nikada ne ostavljajte svoje ljubimce kada vam dosade na ulici. Poklonite ih nekom, ili se obratite azilu za napuštene životinje koji se u našem gradu nalazi pri JKP Higijena.

Skupština stanara

To je zvanični upravni odbor zgrade, koji ima određena zakonska prava i obaveze. Skupština stanara bira predsednika koji rukovodi radom skupštine i brine da njene odluke budu sprovedene. Odluke se donose na

Vodič kroz ne/prilike u Pančevu

sastancima na kojima mora prisustvovati barem polovina članova. Oni donose odluke o pitanjima važnim za život svih stanara zgrade. Skupština ima svojstvo pravnog lica, pečat i ūro račun, što joj omogućava da obavlja poslove koji se tiču održavanja i korišćenja zgrade.

Kućni red

Svi stanari moraju poštovati kućni red, u protivnom mogu biti prijavljeni policiji. Stanari imaju obavezu da vode računa o čistoći zgrade, ulazu, stepeništu, hodnicima, zajedničkim prostorijama..., kao i da uklanjuju sneg i led sa trotoara ispred zgrade u zimskim mesecima. Kućno smeće treba da odlazu na mesta koja su predviđena za to. Takođe, moraju da vode računa o svim kućnim instalacijama i uređajima, kako ne bi doveli u opasnost i sebe i druge stanare zgrade.

Kućni red nalaže da se stanari moraju ponašati na način koji obezbeđuje mir i tišinu u zgradici i to od 13 do 17 časova i od 22 do 6 časova. Prema tome stanari moraju poštovati vreme kućnog reda bilo da se radi o žurci, adaptaciji ili sl. U protivnom mogu biti prijavljeni policiji ili komunalnoj inspekciji.

Takođe stanari mogu prijaviti druge stanare zbog neodgovarajućeg držanja kućnih ljubimaca, komunalnoj ili ekološkoj inspekciji.

JKP „Higijena“ Pančevo

✉ Pančevo, Dimitrija Tucovića 5/1
☎ 344 855

JKP „Zelenilo“ Pančevo

✉ Pančevo, Dimitrija Tucovića 5
☎ 347 147

JKP „Vodovod i kanalizacija“ Pančevo

✉ Pančevo, Oslobođenja 15

☎ 341 161

Sekretarijat za inspekcijske poslove

✉ Pančevo, Trg Kralja Petra I 2-4

☎ 344 422 | 354-354

14

Vodič kroz ne/prilike u Pančevu

Pančevina
**Porodica
i brak**

Brak predstavlja neku vrstu zajednice i to između muškarca i žene. Po našem zakonu, brak mogu sklopiti muškarac i žena koji slobodnom voljom stupaju u brak, sposobni su da zdravo rasuđuju, da su punoletni (osobe između 16 i 18 godina moraju imati saglasnost suda), da već nisu u braku sa nekom drugom osobom, da nisu u krvnom ili tazbinskom srodstvu, niti u svojstvu staratelja ili usvojitelja. Brak se sklapa u prisustvu matičara i dva svedoka-kumova. Brak sklopljen samo u crkvi kod nas nema pravnu snagu.

Brak se može sklopiti u bilo kojoj opštini u zemlji, ali i u diplomatskim i konzularnim predstavništima u inostranstvu, ako se poseduje adekvatna dokumentacija.

15

- Za zakazivanje venčanja matičaru treba predati:
- izvode iz matične knjige rođenih, ne starije od 6 meseci
 - uverenje o državljanstvu, ne starije od 6 meseci
 - lične karte i
 - dokaz o uplaćenoj administrativnoj taksi.

Ponekad neki brak ne može da opstane i supružnici imaju pravo na razvod braka. Za pokretanje brakorazvodne parnice nisu potrebnii nikakvi dokazi, dovoljno je samo da jedan od supružnika ne želi više da bude u braku sa drugim.

Matična služba - Gradska Uprava Pančevo

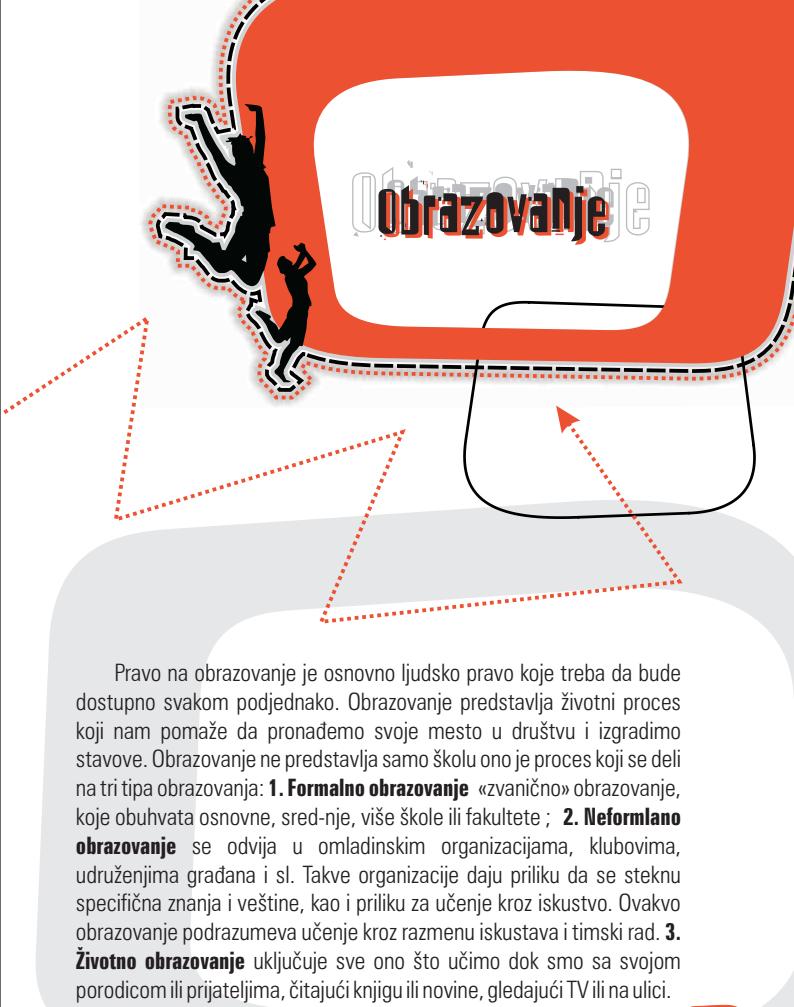
✉ Pančevo, Trg kralja Petra I 2-4
☎ 344 422

Opštinski sud Pančevo

✉ Radomira Putnika 13-15
☎ 344 366

Centar za socijalni rad "Solidarnost"-Pančevo

✉ Pančevo, Filipa Višnjića 16
☎ 319 843

Pravo na obrazovanje je osnovno ljudsko pravo koje treba da bude dostupno svakom podjednako. Obrazovanje predstavlja životni proces koji nam pomaže da pronađemo svoje mesto u društvu i izgradimo stavove. Obrazovanje ne predstavlja samo školu ono je proces koji se deli na tri tipa obrazovanja: **1. Formalno obrazovanje** «zvanično» obrazovanje, koje obuhvata osnovne, sred-nje, više škole ili fakultete; **2. Neformalno obrazovanje** se odvija u omladinskim organizacijama, klubovima, udruženjima građana i sl. Takve organizacije daju priliku da se steknu specifična znanja i veštine, kao i priliku za učenje kroz iskustvo. Ovakvo obrazovanje podrazumeva učenje kroz razmenu iskustava i timski rad. **3. Životno obrazovanje** uključuje sve ono što učimo dok smo sa svojom porodicom ili prijateljima, čitajući knjigu ili novine, gledajući TV ili na ulici.

Osnovno obrazovanje

je besplatno i obavezno. Obaveza roditelja je da upiše dete u školu najranije sa 6, a najkasnije sa 7 i po godina, a o njegovom daljem školovanju roditelji se moraju starati shodno svojim mogućnostima.

Srednje škole

osim na privatne i državne mogu se deliti:

- po obrazovnom profilu na: gimnazije, umetničke i stručne škole.
- po trajanju na trogodišnje i četvorogodišnje, s tim što se osposobljenost za rad može stići i posle jednog ili dva razreda.

Posle završene osnovne škole dete odlučuje šta će dalje upisati. Za upis u četvorogodišnju školu potrebno je položiti kvalifikacioni ispit. Ispit se polaze iz srpskog jezika i matematike u julu mesecu u matičnoj osnovnoj školi. Po završenom ispitnu, formira se rang lista upisanih i ne upisanih, na osnovu broja bodova sa ispita i broja (na osnovu opštег uspeha i posebnih znanja) iz poslednja 3 razreda osnovne škole. Oni koji ne polože kvalifikacioni ispit rasporeduju se na trogodišnje školovanje.

Ucenik/ca

Učenik/ica **ima pravo** na:

- kvalitetan vaspitno – obrazovni rad
- uvažavanje ličnosti
- svestrani razvoj ličnosti
- zaštitu od diskriminacije i nasilja
- blagovremenu i potpunu informaciju koja se tiče njegovog školovanja
- informaciju o njegovim pravima i obavezama
- podnošenje prigovora i žalbe na ocenu

Vodič kroz ne/prilike u Pančevu

- slobodu udruživanja u različite grupe, klubove i organizacije učeničkog parlamenta
- učestvovanje u radu organa škole

Obaveze učenika/ica su da:

- redovno pohađa nastavu
- poštuje školska pravila i odluke
- ne ometa izvođenje nastave i napušta čas bez predhodnog odobrenja
- poštuje ličnost drugih učenika, nastavnika i drugih zaposlenih u školi
- blagovremeno pravda izostanke
- čuva imovinu skole

Nastavnik/ica

Obaveze nastavnika su:

- redovno dolazi na posao i časove
- dolazi na nastavu prikladno obučen/ a
- poštuje raspored dežurstva
- omogući uvid učenicima i ostalim licima u pismene provere znanja
- prijaviti nabavku ili upotrebu alkoholnih pića ili droge kod dece

Nastavnicima **nije dozvoljeno** da:

- puše u prostorijama škole, osim u onoma koje su za to određene
- samovoljno rešavaju sukobe
- koriste mobilne telefone na nastavi, osim na ekskurzijama
- fizicki ili psihički ugrozi učenika
- izrazi nacionalnu ili versku netrpeljivost
- unosi oružje u školu

Fakultet

Po završetku srednje škole možeš se upisati na osnovne studije tih studija prvog stepena. Za upis na fakultet potrebno je položiti prijemni ispit. Prema rezultatima sa prijemnog i bodova iz srednje škole sastavlja

se rang lista. Upisom na fakultet stiče se status studenta. Student može imati status sufinansirajući – što znači da se finansira iz budžeta ili samofinansirajući – finansira sam svoje školovanje. Studenti koji se finansiraju iz budžeta imaju pravo na različite pogodnosti, kao što su smeštaj u studentskom domu, ishrana u studentskoj menzi, stipendije, krediti... Ovaj status nije stalан, jer sufinansirajući studenti ukoliko izgube godinu, ili po novom ne steknu određeni broj ESPB bodova, skidaju se sa budžeta i prelaze na samofinansirajuće. Takođe i samofinansirajući studenti mogu poboljšati svoj status, jer ukoliko očiste godinu prelaze na finansiranje iz budžeta.

Studentski dom je ustanova za privremeni smeštaj studenata. Da bi konkursoao/la za krevet u studentskom domu potrebna su ti sledeća dokumenta:

- Prijava za prijem u ustanovu studentskog smeštaja
- Uverenje o prosečnoj oceni u godini studija, a za studente prve godine overene fotokopije sva četiri razreda srednje škole
- Uverenje o prihodima po članu domaćinstva

Ovi dokumenti se boduju i sastavlja se rang-lista za prijem u studentski dom. Raspodela mesta vrši se na matičnim fakultetima. Svaki fakultet dobija određeni broj mesta u domovima.

Neformalno obrazovanje

se odnosi na sve programe i aktivnosti obrazovanja i učenja izvan školskog sistema. Reč je o organizovanim, planiranim i sistematizovanim programima koji se ne završavaju sa društvenom verifikacijom steklenih znanja i postignuća u smislu procena naučenog, ocena i diploma. Učenje i obrazovanje su celoživotni procesi i svako treba imati jednaku šansu i prava ne samo na formalno obrazovanje, nego i neformalno i životno obrazovanje, koji takođe moraju imati podršku društva i da budu priznati i prepoznati.

Gradska Uprava Pančeve

Sekretarijat za javne službe i socijalna pitanja

Prosvetna inspekcija; Kancelarija za mlade

✉ Pančeve, Trg kralja Petra I 2-4

☎ 344 422

Servis i resursni centar

Kancelarije za mlade grada Pančeva

✉ Pančeve, Radomira Putnika 17 (Tržni centar kod Suda)

Dom Omladine

✉ Pančeve, Svetog Save 10

☎ 311 315

Zaposlenje

Do posla u ovo vreme, vreme tranzicije kako je teško doći. Osim preko oglasa ili prijateljskih veza do posla se može doći i preko specijalizovanih ustanova.

Nacionalna služba za zapošljavanje

Prijavom u Nacionalnu službu za zapošljavanje stiče se zvanično status nezaposlenog lica, a kao takvo lice, preko ove ustanove stičeš i neka prava kao na primer: pravo na zdravstveno osiguranje, u određenim uslovima i na novčanu naknadu. Osim toga ova služba organizuje razne besplatne obuke za efikasnije traženje posla, prekvalifikaciju, učenje jezika i korišćenje kompjutera, programi profesionalne orientacije...

Kada nezaposleno lice poseduje radnu knjižicu može se prijaviti na evidenciju za nezaposlene, a za prijavu je potrebno:

- Radna knjižica
- Lična karta
- Originalni dokaz o stručnoj spremi

Nezaposleni je dužan da se redovno javlja na pozive i da redovno overava radnu knjižicu kako ne bi bio obrisan sa evidencije nezaposlenih.

Radna knjižica

Za prijavu na evidenciju za nezaposlena lica potrebna je radna knjižica koja se izdaje u opštini. Ona se može izvaditi već sa 15 godina i za njeno izdavanje potrebno je priložiti:

- zahtev za izdavanje radne knjižice
- obrazac radne knjižice
- lična karta
- originalni dokaz o stručnoj spremi - svedočanstvo, diploma.

Omladinske zadruge

Da bi se dobio posao preko omladinske zadruge potrebno je učlaniti se u nju, a članovi mogu biti lica između 15 i 30 godina. Za učlanjenje potrebno je:

- zahtev za učlanjenje
- fotokopija dačke knjižice, indeksa ili radne knjižice
- fotokopija lične karte i
- fotografija
- uplata godišnje članarine

Ove zadruge obezbeđuju samo privremene, sezonske poslove, koji nisu baš mnogo plaćeni, ali često za posao nisu potrebne posebne kvalifikacije.

Agenције за запошљавање

Ovo su privatne agencije koje uglavnom posreduju pri zapošljavanju. U principu one rade slične poslove kao i Nacionalna služba za zapošljavanje samo ne obavlja poslove osiguranja nezaposlenih. Ove agencije ne smeju da zapošljavaju maloletna lica.

Prijava za posao

Poslodavci obično zahtevaju da prilikom prijave za posao lica koja konkurišu prilože CV – Curriculum Vitae. To je taksativni pregled ličnih podataka, radnih kvalifikacija, radnog iskustva, interesovanja koja bi bila važna za posao za koji se konkuriše. Uz CV treba priložiti i motivaciono pismo, koje poslodavce treba da ubedi da si baš ti prava osoba za konkretni posao, a ako postoji neka preporuka (od bivšeg poslodavca, školskog profesora...) može se i ona priložiti.

Posao na ugovor

Poslom se smatra svaki odnos u kome se jedna strana obavezuje da će obaviti neki posao, a druga da će joj za taj posao platiti.

Da bi između dve strane postojao sistem prava i obaveza potreban je ugovor. Postoje razne vrste ugovora i svaki ima određenu formu i niz zakonski propisanih uslova a to su:

- **Ugovor o delu** - to je ugovor koji obuhvata uslove izvršenja nekog jednokratnog posla
- **Ugovor o privremenim i povremenim poslovima** - ovaj ugovor odnosi se na poslove koji se obavljaju tokom određenog perioda
- **Ugovor o radu** – to je ugovor koji reguliše radni odnos, bilo da je u

pitanju radni odnos na određeno ili neodređeno vreme, sa punim ili ne punim radnim vremenom, probni rad ili pripravnicički staž.

Ugovor se sastavlja u pismenoj formi, pre stupanja zaposlenog/ ne na rad, i ima po zakonu obaveznu sadržinu. Pored podataka o poslodavcu i zaposlenom ugovor sadrži vrstu i opis poslova koje zaposleni treba da obavlja, vreme trajanja ugovora, visina zarade, rokovi za isplatu zarade, radno vreme, pravo na godišnji odmor...

Za nepoštovanje ugovora i zakonskih obaveza zaposleni se može obratiti inspekciji rada, koja će proveriti stanje i ako pronađu neku nepravilnost primoraće poslodavca da je ispravi, a neka pitanja moraju se rešavati i na sudu u parničnom postupku.

Rad na crno

znači da lice u radnom odnosu nije prijavljeno nadležnim državnim organima da obavlja taj posao. Ako nije prijavljeno samim tim nema pravo ni na penzijsko, zdravstveno i invalidsko osiguranje.

Takođe, radom na crno smatra se i ako neko lice obavlja neku delatnost za novac, a nije registrovano za nju.

Za rad na crno predviđene su novčane kazne, a u nekim slučajevima oduzimanje imovinske koristi stečene radom na crno. Nadležna inspekcija za ova pitanja je inspekcija rada.

Zaštita radnika

Poslodavac je zakonom obavezan da zaštići radnike na radu tj. da radna oprema ne sme da bude opasna ili neispravna i da radna sredina mora ispunjavati propisane sigurnosne standarde. Takođe, i zaposleni se moraju pridržavati sigurnosnih mera i pravilno rukovati radnom opremom.

Posebne mere zaštite predviđene su za trudnice, roditelje dece do 3 godine, samohrane roditelje dece do 7 godina, i roditelja čije je dete težak invalid. Ove kategorije zaposlenih ne mogu da rade noću ili prekovremeno, osim ako nisu pismeno dali saglasnost za to, a trudnice su tokom poslednjih osam nedelja trudnoće oslobođene te obaveze.

U slučaju povrede nekih od odredbi zaštite na radu zaposleni se mogu obratiti nadležnoj inspekciji rada.

Diskriminacija na poslu

Po zakonu o radu lična svojstva kandidata ne smeju predstavljati prepreku pri izboru za prijem radnika na posao, osim ako ta svojstva predstavljaju stvarni i odlučujući uslov za prijem na posao. Ako se utvrdi da je lice bilo diskriminisano poslodavac može biti novčano kažnjen od strane države, a žrtva može tražiti naknadu materijalne štete u odvojenom postupku. Za eventualnu diskriminaciju žrtva diskriminacije obraća se nadležnoj inspekciji rada.

Otkaz

Otkaz predstavlja jednostranu izjavu volje za prestanak radnog odnosa. Otkaz može dati poslodavac zaposlenom ili obrnuto, zaposleni poslodavcu. Uvek se daje pismeno u skladu sa zakonom i mora da sadrži obrazloženje i pouku o pravnom leku.

Ako lice dobije otkaz zbog prestanka potrebe za njegovim radom, zbog problema sa poslovanjem, on ima pravo na otpremninu, koja mora biti isplaćena pre formalnog otkaza.

Inspekcija rada

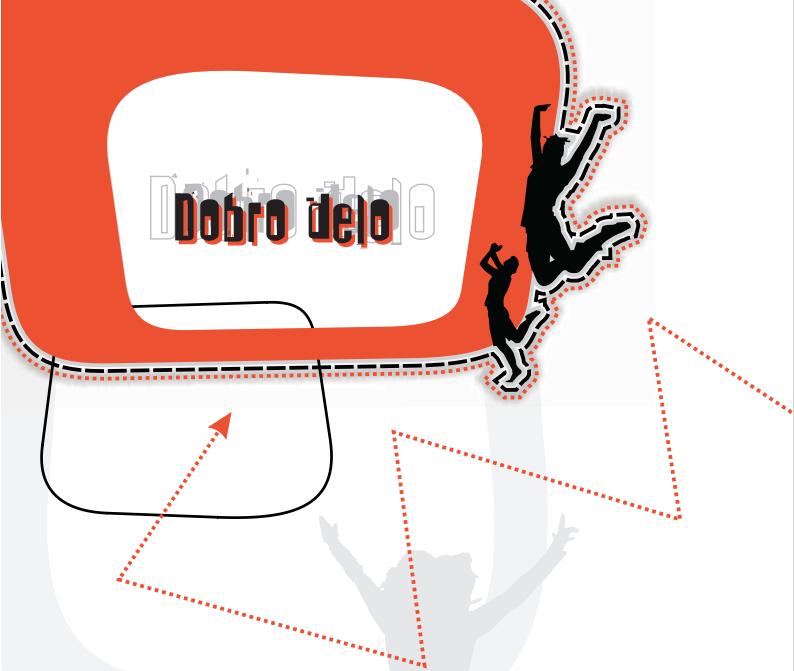
Trg kralja Petra I 2 – 4, IV sprat
 344 378

Nacionalna služba za zapo{ljavanje

Beograd, Kralja Milutina 8
 0800/300-301, za nezaposlene (poziv je besplatan)
 Filijala Pančevu, Vojvode Radomira Putnika 20
 306 800

Omladinska/Studentska zadruga

Pančevu, Svetog Save 10
 511 700

Dobro delo

NVO - nevladine organizacije/Udruženja građana su neprofitne i nepolitičke organizacije jedinstvene po tome što su prvenstveno usredosredene na izražavanje pogleda i zadovoljavanja potreba i interesa određenih ciljnih grupa. One obezbeđuju šansu i izazov učestvovanja u odlukama i aktivnostima za dobrobit drugih i zajednice. U gradu postoje mnoge organizacije u kojima se možeš aktivirati i volontirati, činiti dobra dela. Pronadi ih na internet prezentaciji Grada Pančeva.

Volonterski rad je oblik organizovanog, dobrovoljnog rada bez naknade, pružanje pomoći drugima zarad njihove dobrobiti ili dobrobiti celog društva.

Gradska Uprava Pančevo

Sekretarijat za javne službe i socijalna pitanja

Kancelarija za mlade

✉ Pančevo, Trg Kralja Petra I 2-4

☎ 344 422

✉ www.pancevo.rs

Servis i resursni centar za mlade

✉ Pančevo, Radomira Putnika 17 (Tržni centar kod Suda)

Izvori i korisni linkovi

U pravu si: www.upravusi.org

Nacionalna služba za zapošljavanje: www.nsz.sr.gov.yu

Savetovalište za mlade: www.savetovaliste.org.yu

Grad Pančevo: www.pancevo.rs

Mladi u Pančevu: www.mladiupancevu.info

Ministarstvo rada i soc. politike: www.minrzs.sr.gov.yu

Poslovi, obrazovanje: www.infostud.com

Portal za srednjoškolce: www.mingl.org

Studentsa unuja: www.sus.org.yu

Centar za razvoj neprofitnog sektora: www.crnps.org.yu

Beogradska otvorena škola: www.bos.org.rs

Ministarstvo omladine R Srbije: www.mos.sr.gov.yu

Grupa Hajde da...: www.hajdeda.org.yu

Sekretarijat za omalidinu Vojvodine: www.sio.vojvodina.sr.gov.yu

Izvori i korisni linkovi

U pravu si: www.upravusi.org

Nacionalna služba za zapošljavanje: www.nsz.sr.gov.yu

Savetovalište za mlade: www.savetovaliste.org.yu

Grad Pančevo: www.pancevo.rs

Mladi u Pančevu: www.mladiupancevu.info

Ministarstvo rada i soc. politike: www.mnrzs.sr.gov.yu

Poslovi, obrazovanje: www.infostud.com

Portal za srednjoškolce: www.mingl.org

Studentsa unuja: www.sus.org.yu

Centar za razvoj neprofitnog sektora: www.crnps.org.yu

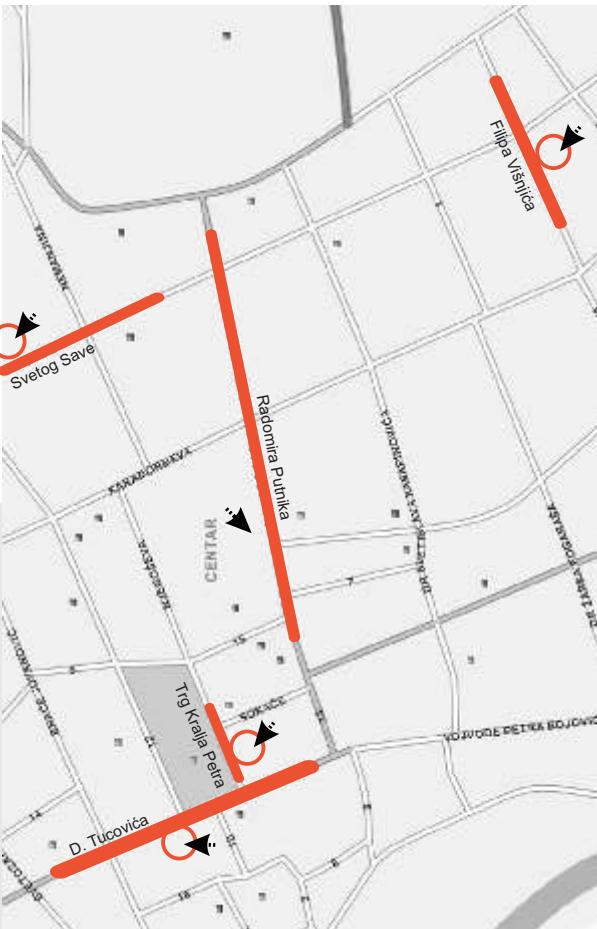
Beogradska otvorena škola: www.bos.org.rs

Ministarstvo omladine R Srbije: www.mos.sr.gov.yu

Grupa Hajde da..: www.hajdeda.org.yu

Sekretarijat za omalardinu Vojvodine: www.sio.vojvodina.sr.gov.yu

Vodič kroz ne/prilike u Pančevu

→
Vodič kroz ne/prilike u Pančevu